

EHSV info | Európsky hospodársky a sociálny výbor

most medzi Európou a organizovanou občianskou spoločnosťou

ÚVODNÍK Milí čitatelia,

v Deň občianskej spoločnosti (6. marca) 2013 sme vydali knihu s názvom „Občianska spoločnosť a demokracia – Skratka pre občanov na ceste do EÚ“, ktorej cieľom je osloviť organizácie občianskej spoločnosti mimo Bruselu a vysvetliť im, ako môžu vyjadriť svoj názor a zapojiť sa do demokratickej tvorby politiky a rozhodovacích procesov na úrovni EÚ.

Pri príležitosti minuloročného Dňa občianskej spoločnosti usporiadal EHSV v Bruseli konferenciu, ktorá ponúkla pohľad občianskej spoločnosti na demokraciu v Európe. Počas bohatých a živých diskusií sa zdôrazňoval význam, ktorý samotné organizácie občianskej spoločnosti prisudzujú svojej úlohe pri podpore demokratického života EÚ. Osobitne vyzdvihnutou bola myšlienka, že organizácie občianskej spoločnosti ponúkajú priestor na učenie sa demokracii. Touto knihou EHSV tento priestor opäť poskytuje.

Minuloročná konferencia mala nepochybne ďaleko od bežného stretnutia „známych tvárí“ a mimoriadny dojem na mňa urobili príspevky rozličných „outsiderov“ na konferencii. Rozhodli sme sa preto pokračovať v diskusii a pozvať novinárku Emily von Sydow, aby s nami zanalyzovala, ako môžu organizácie občianskej spoločnosti podľa svojho názoru prispieť k demokratickému životu Európskej únie a posilniť ho. Emily von Sydow sme oslovili zámerne, aby sme sa vyhlili inštitucionálnemu prístupu. Názory vyjadrené v knihe sú teda autorkine, a preto poskytujú pohľad zvonku na jednu z najdôležitejších diskusií v EÚ.

Autorka konštatuje, že občianska spoločnosť zohráva dôležitú úlohu pri budovaní demokratickej Európskej únie: zdravá občianska spoločnosť môže byť mostom medzi najnižšou úrovňou a tým, čo sa často považuje za vzdialené a neosobné vedenie bez ohľadu na úroveň správy. Ako ďalej uvádza, zdravá a aktívna občianska spoločnosť je nielen potrebným doplnením politického zastúpenia na regionálnej, národnej a európskej úrovni, ale spoločné kroky v rámci občianskej spoločnosti môžu tiež ponúknuť príležitosť na vytvorenie spoločnej európskej identity občanov všetkých členských štátov.

Kniha nie je prvým, ani posledným zamyslením sa nad úlohou organizovanej občianskej spoločnosti v demokratickom živote Európskej únie. Ponúka však niekoľko pozoruhodných ilustrácií, ako môžu organizácie občianskej spoločnosti poskytnúť európskym občanom priestor na vyjadrenie.

Predovšetkým však nebola napísaná pre ostrieľaného čitateľa, ktorý už „Brusel“ a európske inštitúcie dobre pozná. Je písaná niekým a pre niekoho, kto netrávi väčšinu času v „bruselskom svete“. Ponúka preto pohľad opačným koncom ďalekohľadu.

Dúfam, že si ju prečítate a budete ju šíriť prostredníctvom Vašich sietí organizácií doma.

Staffan Nilsson
predseda Európskeho hospodárskeho
a sociálneho výboru

Zisťovanie stavu spoločnosti v teréne

Rozhovor so Staffanom Nilssonom, odstupujúcim predsedom Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru.

EHSV info: Čo považujete za najväčší úspech svojho dvaapoločného funkčného obdobia ako predsedu?

Staffan Nilsson: Moje pôsobenie vo funkcii predsedu sa nieslo v znamení tímového úsilia s predsedami odborných sekcií, s členmi výboru a podpory a spolupráce zo strany zamestnancov EHSV. Považujem sa za muža činu, ktorý je otvorený novým možnostiam, takže ku všetkým iniciatívam pristupujem ako k odrazovému mostíku smerom k naplneniu cieľov výboru. Keď som sa vo februári 2011 stretol s predsedom Európskej rady Hermanom Van Rompuyom, podrobne som mu vysvetlil, ako môže EHSV pomôcť Rade pri jej práci na európskom semestri a na stratégii Európa 2020. Zdá sa, že toto stretnutie, na ktoré nadväzovali stretnutia s členmi Komisie a predsedom EP a kontakty so stálymi zastúpeniami, prináša ovocie, pretože závery jarného zasadnutia Rady v roku 2011 obsahovali uznanie prínosu občianskej spoločnosti k práci na európskom semestri a stratégii Európa 2020.

Chcel by som Staffanovi úprimne poďakovať za vynikajúcu a plodnú spoluprácu, ktorá sa medzi našimi inštitúciami v tejto nepokojnej a napätej dobe rozvinula. Činnosť Staffana Nilssona sa riadila myšlienkou urobiť krok vpred k udržateľnej Európe.

predseda Európskej komisie José Manuel Barroso

Rád by som sa tiež zmienil o neúnavnej činnosti pri presadzovaní zásady partnerstva v balíčku právnych predpisov k politike súdržnosti a o činnosti v prospech európskeho kódexu správania v oblasti partnerstva, o činnosti výboru v oblasti bezpečnosti potravín a o našom príspevku k zasadnutiu skupiny G20 na túto tému, ktorý bol prvým v histórii výboru, ako aj o našej činnosti v rámci summitu OSN Rio+20, vďaka ktorej sme sa na medzinárodnej scéne presadili ako európske kontaktné miesto pre odborné znalosti a ako miesto stretnutia zainteresovaných strán v otázkach udržateľného rozvoja.

Počas môjho predsedníctva musel výbor ostať „v strehu“ a poskytovať rady súvisiace s protikrizovými opatreniami/opatreniami na oživenie hospodárstva. Napríklad výsledkom konferencie Krok vpred pre silnejšiu Európu bolo našich 30 návrhov, ako urobiť krok vpred pre silnejšiu Európu. Tieto návrhy pochádzajú od organizácií občianskej spoločnosti s protichodnými a rozdielnymi záujmami, ktoré však dokázali dospieť ku konsenzu, pokiaľ ide o opatrenia na boj proti kríze a o reformu Európy.

V neposlednom rade sme sa snažili zachovať čo najviac otvorenosť výboru voči okolitému svetu, ostatným organizáciám občianskej spoločnosti, a zároveň presadzovať EHSV ako orgán, ktorý uľahčuje a umožňuje dialóg s organizáciami a sieťami občianskej spoločnosti a medzi nimi navzájom. Chcel by som spomenúť činnosť kontaktnej skupiny pre sieť európskej občianskej spoločnosti, náš Deň občianskej spoločnosti usporiadaný v spolupráci s týmito sieťami a cenu pre občiansku spoločnosť.

Mottom Vášho predsedníctva bolo „Spoločne vybudujeme udržateľnú Európu“ a Vy sám ste sa neúnavne usilovali o rozsiahly záväzok pre udržateľnosť. Neobávali ste sa, že by hospodárska kríza v Európe mohla oslabiť nadšenie pre udržateľnú politiku?

Toho som sa nikdy neobával, ale vždy som si bol svojím spôsobom vedomý tohto rizika a v určitom zmysle slepej uličky. Je vždy jednoduchšie a takmer inštinktívne konať skôr v krátkodobom horizonte než zaujať dlhodobý prístup, ktorý berie do úvahy aj budúce generácie.

EHSV počas môjho predsedníctva presadzoval udržateľnosť vo všetkých

Chcel by som vyjadriť poctu predsedovi Nilssonovi, ktorý sa osobne zasadil za to, aby sa summit v Riu skočil úspešne a aby sa zaistilo, že Európska únia začlení dialóg s našimi sociálnymi partnermi a občianskou spoločnosťou do nášho rozhodovacieho procesu.

predseda Európskej komisie
José Manuel Barroso

svojich politických činnostiach. Ak budeme aj naďalej prijímať krátkodobé riešenia s cieľom prekonať krízu, ktorá je čiastočne vyvolaná neudržateľným správaním, povedie nás to v budúcnosti iba k ďalšej, odlišnej kríze. Vyzývame na návrat k reálnemu hospodárstvu, ktoré slúži ľuďom, a to je vlastne v praxi aj podstatou zeleného hospodárstva – predstavuje tretiu priemyselnú revolúciu, spochybňujúcu HDP ako cieľ pre cieľ a požadujúcu ukazovatele, ktoré merajú skutočný sociálny blahobyt.

EHSV bol pri prípravách na summit Rio+20 a počas neho veľmi aktívny, napriek tomu ste boli trochu sklamaný, že sa celkom nevaldovali do úvahy prínos občianskej spoločnosti a že rozhodnutia prijaté svetovými vedúcimi predstaviteľmi neboli dostatočne ambiciózne. Bola to príležitosť vytvoriť nové hospodárske usporiadanie, ktorú svet premárnil?

Milý Staffan, (...) som presvedčený, že môžeme uspieť a znovu z Európy urobiť vedúcu silu vo svete v oblasti mieru, sociálnych inovácií a ochrany životného prostredia.

predseda Európskeho parlamentu
Martin Schulz

>>> pokračovanie na strane 2

DÔLEŽITÉ DÁTUMY

22 marca 2013

EHSV, Brusel: Rodové hľadisko v stratégii Európa 2020

8. apríla 2013,

Varšava, Poľsko: Konferencia SMTP: „Typické a netypické pracovné zmluvy – výhody a nevýhody z hľadiska trhu práce“

9. apríla 2013,

Brusel: Deň európskej iniciatívy občanov 2013: zapojte sa

17. – 18. apríla 2013,

EHSV, Brusel: plenárne zasadnutie EHSV

V TOMTO VYDANÍ

2 Európsky trh s energiou: európsky len podľa názvu

3 Dohoda o rozpočte EÚ: „Pohár je napoly plný“, hovorí Jacek Krawczyk, podpredseda EHSV

4 Rozhovor s členkou EHSV Joanou Agudo i Bataller

Európsky trh s energiou: európsky len podľa názvu

Vnútroštrh s energiou je základom európskej energetickej politiky. Trhy so zemným plynom aj elektrickou energiou sú však naďalej európske len názvom. „V praxi sú viac zmesou vnútroštrhových postupov, trhov a poskytovateľov,“ hovorí Pierre-Jean Coulon, spravodajca aktuálneho stanoviska výboru k plánu Európskej komisie na dokončenie vnútroštrhu s energiou do roku 2014.

Čo sa mohlo stať, ale sa nestalo... hoci by sa ešte stále mohlo...

Vnútroštrh s energiou mal spotrebiteľom priniesť väčší výber a lepší pomer kvality a ceny tým, že by im umožňoval zmeniť dodávateľa energie. Takisto sa predpokladalo, že uvoľní trhové sily, ktoré by do sektora energetiky priniesli tak veľmi potrebné investície. V skutočnosti nastal prechod od monopolov k oligopolom, pričom na trhu vládne len nepatrná hospodárska súťaž. V tretine krajín EÚ vyrábajú 80 % elektrickej energie etablované podniky. Pokiaľ ide o vnútroštrh s plynom, ten zostáva vzhľadom na dominantnú pozíciu vnútroštrhových dodávateľov plynu do veľkej miery hypotetický.

Od roku 2007, keď sa stala zmena dodávateľa právne možná, tak urobil len malý počet spotrebiteľov. „To je jednoducho výsledok chronického

nedostatku informácií a komunikácie zo strany členských štátov, regulačných orgánov a poskytovateľov,“ uvádza pán Coulon. Domnieva sa, že Európska komisia by mala spustiť rozsiahlu informačnú kampaň, ktorá by spotrebiteľom v celej EÚ poskytla praktické a ľahko zrozumiteľné informácie o ich právach a výhodách.

Výbor tvrdí, že výrobcovia inteligentných energetických zariadení by mali úzko spolupracovať so združeniami spotrebiteľov s cieľom zaistiť, aby tieto zariadenia boli „výhodné a užitočné pre spotrebiteľov a dávali im možnosť zmeniť dodávateľa“.

Boj proti deformácii cien

Ceny energie sú v niekoľkých krajinách pre mnohých zákazníkov naďalej regulované, čo narušuje hospodársku súťaž a obmedzuje energetickú účinnosť. Cenová regulácia na vnútroštrhovej úrovni má negatívny vplyv na spotrebu energie a výnosy podnikov, pretože príliš nemotivuje spotrebiteľov k tomu, aby znížili spotrebu energie, a nepokrýva skutočné náklady na výrobu a dodávku energie. Okrem toho ohrozuje súvahy podnikov a oslabuje investície do výroby energie a energetických sietí, ktoré budú potrebné v nasledujúcich desaťročiach.

Podľa výboru idú regulované ceny proti záujmom EÚ a mali by sa akceptovať len ako „dočasná výnimka“ za

„Energetická chudoba sa týka približne 65 miliónov Európanov, t. j. 13 % domácností, a nemožno ju oddeliť od vývoja na vnútroštrhu s energiou“

mimoriadnych okolností. V tejto súvislosti orgán EÚ zastupujúci občiansku spoločnosť pripomína svoju výzvu prijať celoeurópsku definíciu energetickej chudoby, ktorá by automaticky aktivovala vnútroštrhové politické opatrenia na podporu najzraniteľnejších odberateľov.

Energetická chudoba sa týka približne 65 miliónov Európanov, t. j. 13 % domácností, a nemožno ju oddeliť od vývoja na vnútroštrhu s energiou, vyhlasuje EHSV, ktorý však varuje pred skrývaním protekcionistických postupov pod maskou opatrení zameraných na najzraniteľnejšie skupiny. Ako ďalej uvádza, „EÚ musí jasne rozlišovať medzi politickými opatreniami na boj proti energetickej chudobe, ktoré sú nevyhnutné a urgentné zároven, a protekcionistickými postupmi stanovovania cien, ktoré protirečia zmyslu vnútroštrhu.“

Energetické zdaňovanie

EHSV sa domnieva, že krajiny EÚ musia „prehodnotiť zdaňovanie energií“ tak, aby bolo „jednotné a inteligentnejšie v celej Európe“. Navrhol vytvoriť spoločný daňový rámec, ktorý by naviazal sadzbu dane na zdroj energie a objem emisií CO₂.

V súčasnosti sa bremeno poplatkov a DPH súvisiace s elektrickou energiou pohybuje od 4,7 % v Spojenom kráľovstve do 54,6 % v Dánsku, pričom sa nezohľadňujú energetické zdroje použité na výrobu elektrickej energie. Prídanie rôznych celoštátnych a miestnych energetických daní vedie k deformácii cien v celej EÚ, čo ťažko postihuje spotrebiteľov a energeticky náročné priemyselné odvetvia. V niektorých prípadoch ceny v priebehu 15 rokov vyleteli nahor o 1 000 %. (mb) ●

© 3Dstock

„V tretine krajín EÚ vyrábajú 80 % elektrickej energie etablované podniky. Pokiaľ ide o vnútroštrh s plynom, ten zostáva vzhľadom na dominantnú pozíciu vnútroštrhových dodávateľov plynu do veľkej miery hypotetický.“

Pokračovanie zo strany 1 — Zisťovanie stavu spoločnosti v teréne

Napriek tomu, že výsledok summitu Rio+20 nebol taký ambiciózny, ako sme si priali, musíme udržať dynamiku a motivovať všetkých aktérov a vlády v EÚ, aby vykrócili vpred a uplatňovali v Európe opatrenia na udržateľný rozvoj. To všetko je súčasťou snahy dostať Európu z krízy. Hoci záverečný dokument zo summitu OSN Rio+20 neodráža pocit naliehavosti, ktorý má občianska spoločnosť, a chýbajú v ňom konkrétne rozhodnutia zamerané na činnosti a presný harmonogram, sú v ňom zahrnuté niektoré hlavné myšlienky, ktoré EHSV obhajoval. Okrem toho sa vo veľkej miere uznáva úloha občianskej spoločnosti, a to aj napriek chýbajúcemu novému záväznému inštitucionálnemu mechanizmu.

Nemyslím si, že to bola premárnená príležitosť. Také summity znamenajú viac než samotný ich výsledok.

Počas svojho predsedníctva ste bojovali za to, aby občianska spoločnosť mala väčšie slovo v kľúčových otázkach ovplyvňujúcich EÚ a svet, napriek tomu tvorovia politik nie vždy celkom berú prínos občianskej spoločnosti do úvahy. Čím to je? Je to tým, že občianska spoločnosť má príliš veľké ideály a mieri príliš vysoko, alebo nie sú vedúci predstavitelia dost' odvážni?

Ako zástupcovia organizovanej občianskej spoločnosti máme prehľad o aktuálnej situácii spoločnosti v teréne. Naše ideály nikdy nemôžu byť príliš veľké. Blahobyť spoločnosti nikdy nemôže byť príliš veľká. Naši

„Pri príprave na júnové zasadnutie Európskej rady musíme diskutovať o sociálnom rozmere hospodárskej a menovej únie a veľmi by som si prijal, aby EHSV k tejto diskusii prispel svojim stanoviskom.“

predseda Európskej rady Herman Van Rompuy

vedúci predstavitelia sa v skutočnosti musia starať aj o vyváženosť účtov a obavám sa, že niekedy aj o nasledujúce voľby. Nepretržité volebné kampane, ktorých sme svedkami v stále viac európskych krajinách, majú často negatívny účinok.

Občianska spoločnosť je dôležitým pilierom demokracie a bojuje v mnohých oblastiach. Naša úloha pri formovaní Európy získala väčšie uznanie vďaka Lisabonskej zmluve. Prevládala všeobecný názor, že Európa a jej inštitúcie sú odtrhnuté od reality, hoci prijímajú stále viac rozhodnutí, ktoré ovplyvňujú každodenný život Európanov. Aby sa EÚ posunula vpred, potrebovala jasnejší prínos a silnejšiu podporu svojich občanov. Vedúci predstavitelia a občianska spoločnosť budú teda musieť aj naďalej spolupracovať a vzájomne sa dopĺňať vo svojej činnosti v záujme životaschopnejších a prosperujúcejších spoločností.

Chceli by ste dať nasledujúcemu predsedovi EHSV nejakú radu?

Verím, že ktokoľvek, komu moji kolegovia, členovia EHSV, dajú dôveru, aby sa stal predsedom, urobí všetko preto, aby zviditeľnil výbor a dosiahol, aby sa stal zmysluplným a užitočným orgánom pre inštitúcie, ktorým poskytujeme konzultácie, a v konečnom dôsledku aj pre občanov a občiansku spoločnosť, ktorú zastupujeme a ktorej slúžime. Ako predseda výboru som mal zrazu iný pohľad, než ako predseda skupiny a člen. Veď predseda Výboru zastupuje celý výbor a všetky skupiny. Vyjadrovať toľko záujmov zastúpených vo výbore je obrovská zodpovednosť, ktorej som sa ujal s obrovským nadšením a nasadením. Som si istý, že nasledujúci predseda urobí všetko, čo bude v jeho silách, želim mu veľa úspechov. ●

Celý rozhovor nájdete na internetovej stránke EHSV: www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.staffan-nilsson-speeches

Ročný prieskum rastu 2013: Vitajte v reálnom hospodárstve, hovorí spojka na európskom ihrisku

Vo svojom oznámení s názvom Ročný prieskum rastu 2013 (RPR 2013), ktorým sa začína európsky

Xavier Verboven, člen EHSV, skupina „Pracovníci“

semester, Komisia vytyčuje oblasti, ktoré považuje za celkové rozpočtové, hospodárske a sociálne priority v roku 2013. Zámerom procesu európskeho semestra je zlepšiť koordináciu hospodárskych a sociálnych politík v Európe, aby sa tak účinne dosiahli ústredné ciele stratégie Európa 2020 na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. Ročný prieskum rastu by mal prispieť k vnútroštrhým hospodárskym a rozpočtovým rozhodnutiam, ktoré členské štáty uvedú v stabilizačných a konvergenčných programoch a národných programoch reforiem. Ako väčšina nástrojov hospodárskej politiky EÚ sa však ani Ročný prieskum rastu nevyhol požiadavke na väčšie šetrenie.

Európsky hospodársky a sociálny výbor súhlasí s tým, že je dôležité držať verejné výdavky pod kontrolou,

ale trvá na tom, že rovnako dôležitá je dôvera domácností a podnikov. Atmosféra dôvery nemôže existovať, ak sa podniky obávajú o dopyt a ľudia sa boja o zamestnanie, platy alebo sociálne zabezpečenie. Dôvera vo finančné trhy a dôvera spotrebiteľov a výrobcov musia kráčať ruka v ruku. Na žiadosť Európskej komisie prijal EHSV stanovisko na tému „Ročný prieskum rastu“, v ktorom hlavný spravodajca pán Xavier Verboven (Belgicko, skupina „Pracovníci“) varoval pred politikou úsporných opatrení a ťažkými následkami hlbokéj a dlhej recesie a znovu zdôraznil, že fiškálna konsolidácia na nápravu fiškálnej nerovnováhy si vyžaduje dlhší časový rámec. Členovia, ktorí sú každodenne v kontakte s občianskou spoločnosťou, poznajú potreby reálneho hospodárstva z každého hľadiska, či už z pohľadu zamestnávateľov, pracovníkov alebo spotrebiteľov, a preto je názor EHSV

na Ročný prieskum rastu taký dôležitý. „Občianska spoločnosť je spojovacím článkom Európy a vysiela jasný signál, ktorému by politickí činitelia mali načuť,“ uviedol pán Verboven.

V stanovisku preto víta Pakt pre rast a zamestnanosť a vyzýva Komisiu a Európsku radu, aby ho urýchlili zaviedli, ba pokračovali ďalej a premenili ho na rozsiahly európsky investičný program. Takýto program by mali sprevádzať investície do vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania, čo je jediný spôsob, ako riešiť nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily a nevhodnú kvalifikáciu. EHSV však Ročný prieskum rastu 2013 v troch bodoch aj kritizuje. Po prvé, hoci existujú pochybnosti o schopnosti EÚ dosiahnuť ciele stratégie Európa 2020 načas, ročný prieskum rastu na rok 2013 neobsahuje analýzu príčin nedostatočného pokroku. Po druhé,

návrh, aby sa členské štáty, ktoré čelia zložitej finančnej situácii, usilovali o rýchlejšie fiškálne úpravy, kým ostatné členské štáty by mohli nechať pôsobiť svoje automatické stabilizačné nástroje, by mohol mať negatívny dosah na eurozónu ako celok, a najmä na tie členské štáty, ktoré sa už nachádzajú v hlbokéj recesii v dôsledku úsporných opatrení. Po tretie, myšlienka „konsolidácie podporujúcej rast“ by sa mala čo najskôr uskutočniť, pretože prужná konsolidácia verejných financií zabráni tomu, aby došlo k narušeniu dynamiky rastu a ohrozeniu kľúčových verejných služieb. EHSV na základe niekoľkých už prijatých stanovisk víta opatrenia na odstránenie prepojenia medzi bankami a suverenitou štátu, vrátane bankovej únie a nového programu Európskej centrálnej banky. Trvá však na tom, že trhové sily, najmä finančné trhy, sa musia riadiť demokraticky stanovenými politickými prioritami. ●

Dohoda o rozpočte EÚ: „Pohár je napoly plný“, hovorí Jacek Krawczyk, podpredseda EHSV

EHSV Info: Na nedávnom summite EÚ sa dosiahla dohoda o rozpočte EÚ na nasledujúcich sedem rokov, ktorý je o 3 % nižší než predchádzajúci. Boli ste pomocným spravodajcom nedávneho stanoviska EHSV o viacročnom finančnom rámci EÚ na obdobie rokov 2014 – 2020. Ste spokojný s touto dohodou o rozpočte?

Jacek Krawczyk: Je veľmi dôležité, že sa po toľkých hodinách intenzívnych a niekedy urputných rozhovorov podarilo dosiahnuť kompromis a dohodu medzi všetkými členskými štátmi. Keby sa účastníci boli rozišli rozhádaní, škody by boli obrovské. Mohla byť dohoda ambicioznejšia? Možno áno, ale ja sa snažím vidieť pohár polplný. Dohoda možno ani nebude nakoniec taká zlá, keďže takmer každý európsky líder tvrdí, že vyšiel z rokovaní o rozpočte víťazne a keďže kľúčové európske programy a opatrenia sa budú naďalej

financovať. Rozpočet, ktorý je oproti minulému znížený, je tiež silným signálom, že EÚ nie je odtrhnutá od reality, pokiaľ ide o úsporné opatrenia, ktoré zaplavili všetky členské štáty.

V stanovisku, ktoré ste vypracovali, požadujete viac Európy a viac finančných prostriedkov na tento účel.

Možno sme príliš posadnutí číslami a mali by sme venovať väčšiu pozornosť kvalite výdavkov. Teraz by sme si mali položiť otázku, ako môžeme čo najlepšie využiť rozpočet EÚ. Myslím si, že rozpočet EÚ významne prispieje k dynamizácii rastu, tvorbe pracovných miest a podpore veľmi

potrebných investícií. Nezabúdajme, že rozpočet EÚ patrí k najdôležitejším stimulom investícií v mnohých štátoch EÚ. V niektorých južných členských štátoch len samotná politika súdržnosti aktivuje až 50 % verejných investícií a v niektorých nových členských štátoch je to dokonca ešte viac. V mnohých prípadoch sa v týchto nevyhnutných investíciách bude aj naďalej pokračovať.

Ako by sa podľa Vás mala posudzovať kvalita výdavkov EÚ?

V prvom rade by sa mali viac sledovať výsledky politických opatrení EÚ, najmä spoločnej poľnohospodárskej

„Dohoda možno ani nebude nakoniec taká zlá, keďže takmer každý európsky líder tvrdí, že vyšiel z rokovaní o rozpočte víťazne a keďže kľúčové európske programy a opatrenia sa budú naďalej financovať.“

politiky a Kohézneho fondu, a to vzhľadom na ich podiel na celkovom rozpočte, a tieto výsledky by sa mali posudzovať na základe hlavných cieľov, ktoré si EÚ vytýčila. To možno dosiahnuť aj kombináciou sankčných opatrení v prípade nedosahovania stanovených referenčných hodnôt a finančných stimulov pre členské štáty, ktoré dosiahnu najlepšie výsledky.

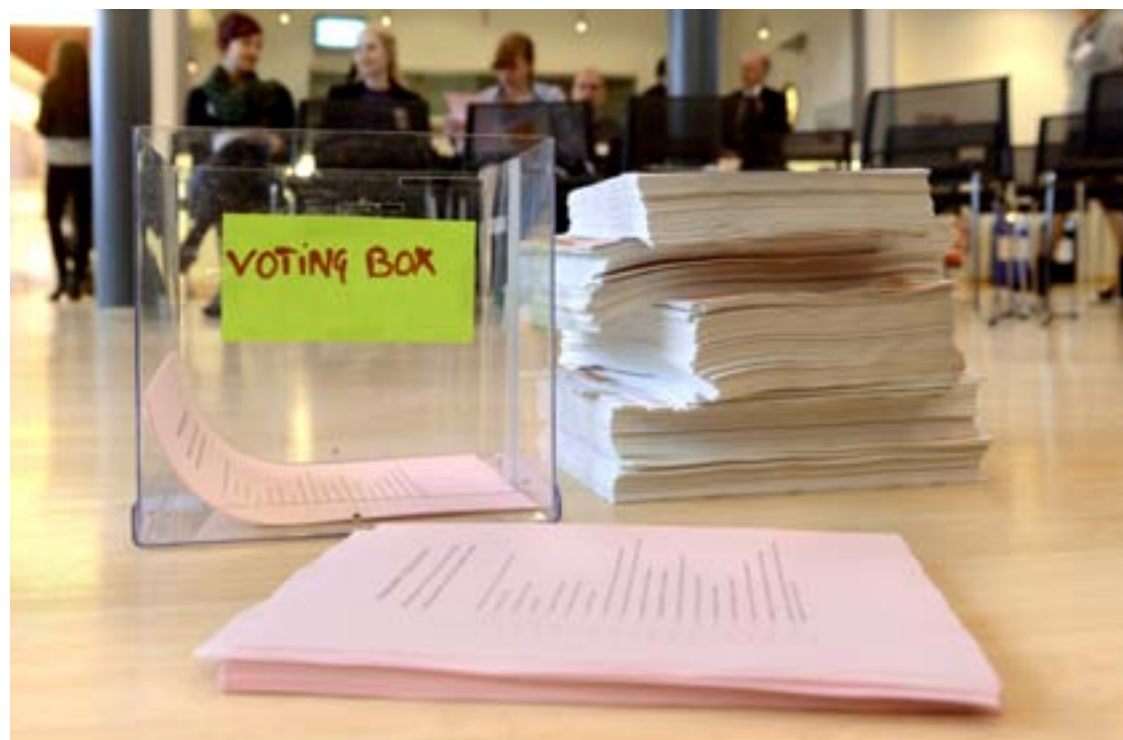
Prostriedky na niektoré z programov, ktoré mali podporiť rast, boli v rokovaniach o rozpočte zoškrtnuté. Platí to napríklad pre nástroj na prepojenie Európy, ktorý mal financovať veľké cezhraničné projekty v oblasti dopravy, energetiky a informačných a komunikačných technológií. V návrhu rozpočtu Európska komisia navrhla pre tento nástroj až 50 miliárd EUR. Táto suma však bola znížená na menej ako 30 miliárd EUR.

Suma 50 miliárd EUR v návrhu Komisie pozostávala zo 40 miliárd EUR a 10 miliárd EUR z Kohézneho

fondu. Podľa nášho názoru by nástroj na prepojenie Európy nemal dostať 10 miliárd EUR z Kohézneho fondu, pretože tento fond by sa nemal využívať na účely, ktoré sa netýkajú jeho pôvodného cieľa, a tým je znižovať rozdiely medzi regiónmi v EÚ. Bol by som rád, keby tomuto nástroju bolo pridelených viac finančných prostriedkov, ale som si istý, že aj s existujúcimi prostriedkami môžeme financovať celý rad cezhraničných projektov v oblasti infraštruktúry. (mb)

Jacek Krawczyk, podpredseda EHSV

Občania v (otvorenom) priestore

EHSV usporiadal 23. a 24. januára podujatie „v otvorenom priestore“ s názvom „VAŠA EURÓPA 2013“, ktorého cieľom bolo preskúmať budúce cesty k aktívnemu európskemu občianstvu.

„Kvalita života v Európe“, „dosiahnutie väčšej integrácie prostredníctvom umenia“, „možnosti zníženia nezamestnanosti mladých ľudí“, „náklady spojené s nečinnosťou na európskej úrovni“... toto je len niekoľko príkladov rozmanitých tém, o ktorých diskutovali občania, zástupcovia európskej občianskej spoločnosti a členovia EHSV na otvorenom podujatí, ktoré usporiadal výbor na rozbehnutie svojich aktivít pri príležitosti Európskeho roka občanov 2013 (EYC2013).

Výbor je presvedčený, že dôveru v európsky projekt je možné obnoviť len tak, že občania a občianska spoločnosť sa stanú jeho stredobodom. Z tohto dôvodu sa rozhodol začať Európsky rok občanov 2013 skutočným otvoreným podujatím s cieľom získať nápady a návrhy vychádzajúce

priamo od občanov, aby sa práve oni a ich myšlienky dostali do popredia. Ide o podujatie s flexibilnou štruktúrou, pri ktorom neboli žiadne predpísané témy a účastníkom a ich témam, ktoré si zvolili, bol poskytnutý maximálny priestor.

Ako povedal moderátor pán Gert Fieguth, pri tomto podujatí „v otvorenom priestore“ je všetko v rukách účastníkov. To neboli iba prázdne slová. Po úvodných slovách predsedu EHSV Staffana Nilssona a írkej senátorky a bývalej podpredsedníčky EHSV Jillian van Turnhout sa vedenia podujatia ujali účastníci. Navrhli celý rad tém, o ktorých sa diskutovalo v rámci seminárov. Potom zhrnuli výsledky diskusií a hlasovali o najzaujímavejších témach, ktoré sa podrobnejšie preskúmali v druhom kole seminárov.

Podujatie zaznamenalo skutočne veľký úspech. Všetky semináre boli miestom podnetných diskusií a obohacujúcej výmeny názorov a osvedčených postupov. Konečným výsledkom tohto dvojdného stretnutia boli mnohé

konkrétne a tvorivé návrhy ako zlepšiť rôzne aspekty občianstva a prispieť k tomu, aby bol proces európskej integrácie skutočne inkluzívny. Vyzbierané návrhy budú zahrnuté do programu výboru pre Európsky rok občanov 2013.

Andris Gobiņš, predseda koordinačnej skupiny EHSV pre Európsky rok občanov 2013, je jedným z iniciátorov tohto projektu a aktívne sa na ňom podieľa. „Táto horizontálna pracovná metóda, ktorá zaručuje všetkým účastníkom rovnocenné postavenie, je veľmi podnetná a preukázala schopnosť vytvárať vynikajúce námety na zamyslenie“, uviedol po zverejnení výsledkov. „Výbor sa bude snažiť výsledky tohto podujatia uplatňovať počas celého tohto roka venovaného aktívnemu a participatívemu občianstvu“.

Dokument so zozbieranými výsledkami tohto podujatia a aktualizovaný harmonogram aktivít EHSV v rámci EYC2013 sú dostupné na internetovej stránke: <http://eesc.europa.eu/citizens>. (rdr)

Občianska spoločnosť a politické strany: rovnako európske

Komisia nedávno predložila návrh, ktorým chce upraviť pravidlá pre politické strany a nadácie v EÚ a vytvoriť tak pevnejšie prepojenie medzi európskymi občanmi a európskymi inštitúciami. Európske politické strany a ich pridružené politické nadácie, ktoré majú vo všetkých členských štátoch získať plnú právnu spôsobilosť, už dlho spĺňajú podmienky na to, aby každý rok dostávali finančné prostriedky od Európskeho parlamentu.

EHSV vo svojom nedávnom stanovisku, ktoré vypracoval Henri Malosse, predseda skupiny „Zamestnávateľia“, spolu s Georgiosom Dassisom, predsedom skupiny „Pracovníci“, a Lucom Jahierom, predsedom skupiny „Iné záujmy“, podporil jednotný právny štátut pre európske politické strany a nadácie a zopakoval požiadavku týkajúcu sa európskeho štátutu pre združenia pôsobiace v EÚ. EHSV argumentoval rastúcim počtom občanov, ktorí sa združujú mimo politických strán a vplývajú na zákonodarcov prostredníctvom organizácií občianskej spoločnosti.

Výbor v stanovisku kritizuje návrh Komisie podmieniť financovanie

„Napriek tomu, že európske združenia s nepolitickým poslaním zohrávajú dôležitú a čoraz väčšiu úlohu v rámci verejnej diskusie a rozhodovacieho procesu v Európe, nemajú rovnaké postavenie ako ich politickí partneri.“

európskych politických strán a nadácií tým, aby mali najmenej jedného poslanca v EP. Argumentuje tým, že volebné postupy sa v jednotlivých členských štátoch značne odlišujú, a namiesto toho navrhuje podmienku, ktorá sa v súčasnosti uplatňuje pre európsku iniciatívu občanov: získať vo voľbách do Európskeho parlamentu minimálne jeden milión hlasov z najmenej siedmich rôznych krajín. Výbor sa nazdáva, že takéto opatrenie by pomohlo zabrániť svojvoľnej diskriminácii a zabezpečiť, aby mohli nové strany a nadácie získať významnú pozíciu na európskej úrovni.

Európske strany a nadácie by sa mali zaviazat k rešpektovaniu zásad stanovených v Charte základných práv EÚ v snahe zabezpečiť, aby ich činnosť a ciele nenarušali európske hodnoty. EHSV sa domnieva, že dodržiavanie tohto záväzku by mal monitorovať Európsky parlament a Súdny dvor.

Napriek tomu, že európske združenia s nepolitickým poslaním zohrávajú dôležitú a čoraz väčšiu úlohu v rámci verejnej diskusie a rozhodovacieho procesu v Európe, nemajú rovnaké postavenie ako ich politickí partneri.

Výbor v stanovisku vyjadruje poľutovanie nad tým, že návrh štátutu európskeho združenia bol pred niekoľkými rokmi stiahnutý, a to aj napriek tomu, že mnohé nepolitické subjekty spĺňali rovnaké kritériá ako politické strany a nadácie, pokiaľ ide o ich fungovanie, rešpektovanie základných hodnôt Európskej únie a reprezentatívnosť. Výbor už dlho neúnavne žiada o prijatie tohto štátutu. (sb/mb)

NA SLOVÍČKO MEDZI KOLEGAMI

Joana Agudo i Bataller: Kino je čarovné

V novej sérii rozhovorov sa Tomasz Jasiński, poľský člen skupiny „Pracovníci“ v EHSV a zástupca členov v redakčnej rade EHSV info, rozpráva so svojimi kolegami – členmi EHSV, aby zistil, čo ich motivuje. Tentoraz mu poskytla rozhovor pani Joana Agudo i Bataller, španielska členka skupiny „Pracovníci“ v EHSV, zamestnankyňa sekretariátu pre medzinárodnú politiku v katalánskom odborovom zväze CCOO (Confederación sindical de comisiones obreras). Prinášame vám niekoľko úryvkov z tohto rozhovoru:

Tomasz Jasiński: Aké sú Vaše profesionálne skúsenosti?

Joana Agudo i Bataller: Som učiteľkou odbornej prípravy. Dvadsať rokov som učila

Joana Agudo i Bataller, členka EHSV, skupina „Pracovníci“

a pôsobila ako zástupkyňa odborov. V roku 1990 som bola na kongrese môjho odborového zväzu zvolená do jeho výkonného orgánu v Barcelone a neskôr som pracovala v Európskej konfederácii odborových zväzov v Bruseli. Do Barcelony som sa vrátila ako referentka pre medzinárodnú politiku v katalánskom odborovom zväze CCOO. V roku 2010 som sa prišla späť do Bruselu ako členka EHSV.

Prečo ste sa rozhodli pre kariéru odborárky? Mali ste pre toto rozhodnutie nejaké osobné dôvody?

Vo veku 20 až 25 rokov som pracovala ako učiteľka na súkromnej škole a v tom čase sa mi narodil syn a dve dcéry. Pri každom tehotenstve som stratila prácu, len aby ma potom tá istá škola znova zamestnala a medzitým som nedostávala ani podporu v nezamestnanosti ani plat. Vtedy som však spoznala veľa ľudí, ktorí mali podobné problémy, spojili sme sa a vytvorili výbory učiteľov (čo bolo vtedy v Španielsku ešte nelegálne), z ktorých neskôr vznikol odborový zväz učiteľov. Potom som uspela v štátnej skúške a stala som sa úradníčkou v systéme štátneho školstva. V priebehu niekoľkých rokov právne predpisy a rokovania mnoho zmenili, a tak som pokračovala vo svojej odborárskej činnosti.

Pamätáte sa na Váš prvý deň v Európskom hospodárskom a sociálnom výbore?

Veľmi som túžila naučiť sa a robiť veľa nových vecí a zároveň som sa cítila poctená tým, že mám zodpovednosť zastupovať španielske odborové zväzy. Spomínam si, že pred

„Žijeme však v dobe, keď sa pripisuje stále menšia dôležitosť práci, spolupráci, participácii a rokovaniam, a žiaľ ani európske inštitúcie nie sú voči tomu imúnne.“

mojím prvým plenárnym zasadnutím som si vytlačila asi tri kilogramy dokumentov, ktoré sme mali schvaľovať. Odvtedy som sa už naučila správať sa s väčším rešpektom k životnému prostrediu a k mojej chrbtici a teraz oveľa viac pracujem s počítačom.

Ako vnímate po vyše dvoch rokoch členstva v EHSV úlohu tejto inštitúcie?

Myslím si, že konzultačná činnosť EHSV je veľmi dôležitá. Žijeme však v dobe, keď sa pripisuje stále menšia dôležitosť práci, spolupráci, participácii a rokovaniam, a žiaľ ani európske inštitúcie nie sú voči tomu imúnne. Obávam sa, že stanoviskám EHSV sa niekedy nevenuje dostatočná pozornosť, hoci sú výsledkom veľkého úsilia o dosiahnutie konsenzu.

Aké sú Vaše záľuby? Ako trávite voľný čas?

Stránim sa letísk a kufrov. Väčšinu času trávim doma, oddychujem, varím, zhovárom sa s rodinou a priateľmi alebo chodím von s mojimi piatimi vnúčatami. Mojou osobitnou záľubou je kino. Už ako malé dievča som rada ticho sedela v kine, keď sa zhasínali svetlá a ešte aj dnes som očarená tým, čo sa na plátne deje.

PLENÁRNE ZASADNUTIE V SKRATKE

Veľké podniky v maloobchodnom sektore

Väčšinu trhu EÚ kontroluje len niekoľko málo dominantných maloobchodných podnikov, ktoré si preto môžu stanoviť vlastné podmienky. V dôsledku toho vedie časté zneužívanie kúpnej sily k porušeniam zmluvy s dodávateľmi, vynúteným platbám, neoprávneným zľavám na faktúrach atď. Takéto pochybné praktiky spôsobujú vážne škody miestnym podnikom a spotrebiteľom a tiež úpadok poľnohospodársko-potravinárskeho sektora.

Igor Šarmír, člen EHSV, skupina „Zamestnávateľa“

Hoci Komisia zriadila Fórum na vysokej úrovni pre lepšie fungovanie potravinového dodávateľského reťazca, zainteresované strany v poľnohospodársko-potravinárskom reťazci sa nedokázali dohodnúť na základných zásadách boja proti nekalým praktikám. EHSV preto naliehavo požaduje právne záväzný text a podporovanie nenarušenej hospodárskej súťaže. (ail)

Rodová vyváženosť vo vrcholových orgánoch spoločností

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom februárovom plenárnom zasadnutí prijal stanovisko k návrhu Európskej komisie, ktorého cieľom je dosiahnuť, aby do roku 2020 tvorili ženy najmenej 40 % nevykonných riadiacich pracovníkov vo vrcholových orgánoch európskych spoločností kótovaných na burze s minimálne 250 zamestnancami.

Madi Sharma, členka EHSV, skupina „Zamestnávateľa“

Komisárka Viviane Reding odôvodnila svoju legislatívnu iniciatívu skutočnosťou, že napriek veľkému počtu vysokokvalifikovaných žien v EÚ tvoria muži 85 % nevykonných členov vrcholových orgánov a 91 % výkonných členov vrcholových orgánov európskych spoločností. Európska komisia preto považuje za nevyhnutné odstrániť rozdiely medzi mužmi a ženami na najvyššej riadiacej úrovni a zaistiť rovnosť príležitostí v prístupe k miestam vo vrcholových orgánoch.

Stanovisko, ktoré vypracovala pani Madi Sharma (skupina „Zamestnávateľa“, UK) zdôrazňuje podporu Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru venovanú tejto iniciatíve a predkladá viaceré návrhy, pomocou ktorých bude možné dosiahnuť a príp. prekročiť tento cieľ vytýčený Komisiou. EHSV uznáva, že kvóty nie sú ideálnou metódou na dosiahnutie skutočnej rovnosti pohlaví, avšak v súčasnej situácii sú nástrojom, ktorý môže pomôcť prekonať existujúce rozdiely.

Pani Sharma vyslovila názor, že prijatie takéhoto stanoviska dokazuje odhodlanie EHSV zvýšiť rovnosť, rôznorodosť a transparentnosť v rámci Európskej únie a podporovať iniciatívu Európskej komisie zameranú na spravodlivý systém vymenovávania na miesta vo vrcholových orgánoch spoločností, a to na základe schopností. (rdr)

V STRUČNOSTI

Írsko po 40 rokoch: výhody, príležitosti a výzvy vyplývajúce z členstva v EÚ

Skupina EHSV „Iné záujmy“ (skupina III) usporiadala 1. februára počas írskeho predsedníctva Rady EÚ konferenciu na vysokej úrovni v Dubline, na ktorej sa diskutovalo o úlohu Írska ako členského štátu EÚ v minulosti aj budúcnosti a o aktuálnych výzvach, ako je ako hospodárska a finančná

kríza, spoločná poľnohospodárska politika, zapojenie občanov a budúcnosť Európy.

Na diskusiách s členmi EHSV sa zúčastnili írsky ministerka pre sociálnu ochranu Joan Burton T.D., írsky senátorka Jillian van Turnhout a poslankyňa EP Mairead McGuinness.

Predseda EHSV Staffan Nilsson a predseda skupiny III EHSV Luca Jahier vyzdvihli potrebu aktualizovaného hodnotenia nákladov v prípade neexistencie EÚ vo všetkých oblastiach politiky a ich vplyv na zamestnanosť a rast.

Účastníci sa takisto zhodli na tom, že sociálny rozmer by sa mal lepšie začleniť do budúcej štruktúry EÚ, a to od júnového zasadnutia Európskej rady. Na konferencii sa informovalo o tom, že predseda Európskej rady Herman Van Rompuy požiadal EHSV, aby prispel k riešeniu tejto otázky a navrhol možné opatrenia v súvislosti so sociálnym rozmerom hospodárskej a menovej únie (HMÚ).

V konkrétnom prípade Írska boli závery jasné. Európska rada by mala umožniť priamu rekapitalizáciu bánk prostredníctvom Európskeho mechanizmu pre stabilitu (EMS). Priame prepojenie medzi záchranou bánk a štátnymi dlhmi členských štátov má nepriaznivý dosah na hospodárstva krajín EÚ. (ail)

EHSV info v 22 jazykoch: http://www.eesc.europa.eu/activities/press/eescinfo/index_en.asp

EHSV info

Šéfredaktorka:

Karin Füssl
Tomasz Jasiński - zástupca členov EHSV v redakčnej rade (skupina „Pracovníci“, Poľsko)
Maciej Bury

Do tohto čísla prispeli:

Alejandro Izquierdo Lopez (ail)
Antonio Santamaria Pargada (asp)
Coralía Catana (cc)
Maciej Bury (mb)
Raffaele De Rose (rdr)

Koordinácia:

Valérie Paesmans

Adresa:

Európsky hospodársky a sociálny výbor
Jacques Delors Building, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, B-1040 Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
Tel. (+32 2) 546.87.22 alebo 546.82.98
Fax (+32 2) 546.97.64
Email: eescinfo@eesc.europa.eu
Internet: <http://www.eesc.europa.eu/>

EHSV info vychádza deväťkrát do roka pri príležitosti plenárneho zasadnutia výboru.

Tlačenú podobu EHSV info v anglickej, francúzskej a nemeckej jazykovej verzii dostanete na požiadanie na tlačovom oddelení Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru.

Okrem toho je vo formáte pdf dostupné v dvadsiatich dvoch jazykoch na internetovej stránke:

<http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.eesc-info>

EHSV info nie je oficiálny vestník prác výboru, tieto sú oficiálne uverejňované v Úradnom vestníku Európskej únie a iných publikáciách výboru.

Reprodukcia s uvedením zdroja povolená (prosíme zaslať jeden výťažok redakcii).

Náklad: 12 310 výtlačkov.

Ďalšie číslo vyjde v apríli 2013

VYTLAČENÉ NA RECYKLOVANOM PAPIERI

Marec 2013/3

Úrad pre publikácie